

Hjemmekino

LYD ◦ BILDE ◦ DIGITAL HOME ◦ GADGETS ◦ FILM ◦ MUSIKK

PANASONIC 50VT30

**Fjorårets
konge-TV
er blitt
enda bedre!**

AV FOUNDRY

Genial video-EQ

**B&W CM8
Nydelig høyttaler
fra B&W**

ONKYO TX-NR609

**Er du klar for Spotify
i hjemmekinoen?**

MARANTZ UD5005

**Multispiller
på budsjett**

STOR HØYTTALERTEST, del 1

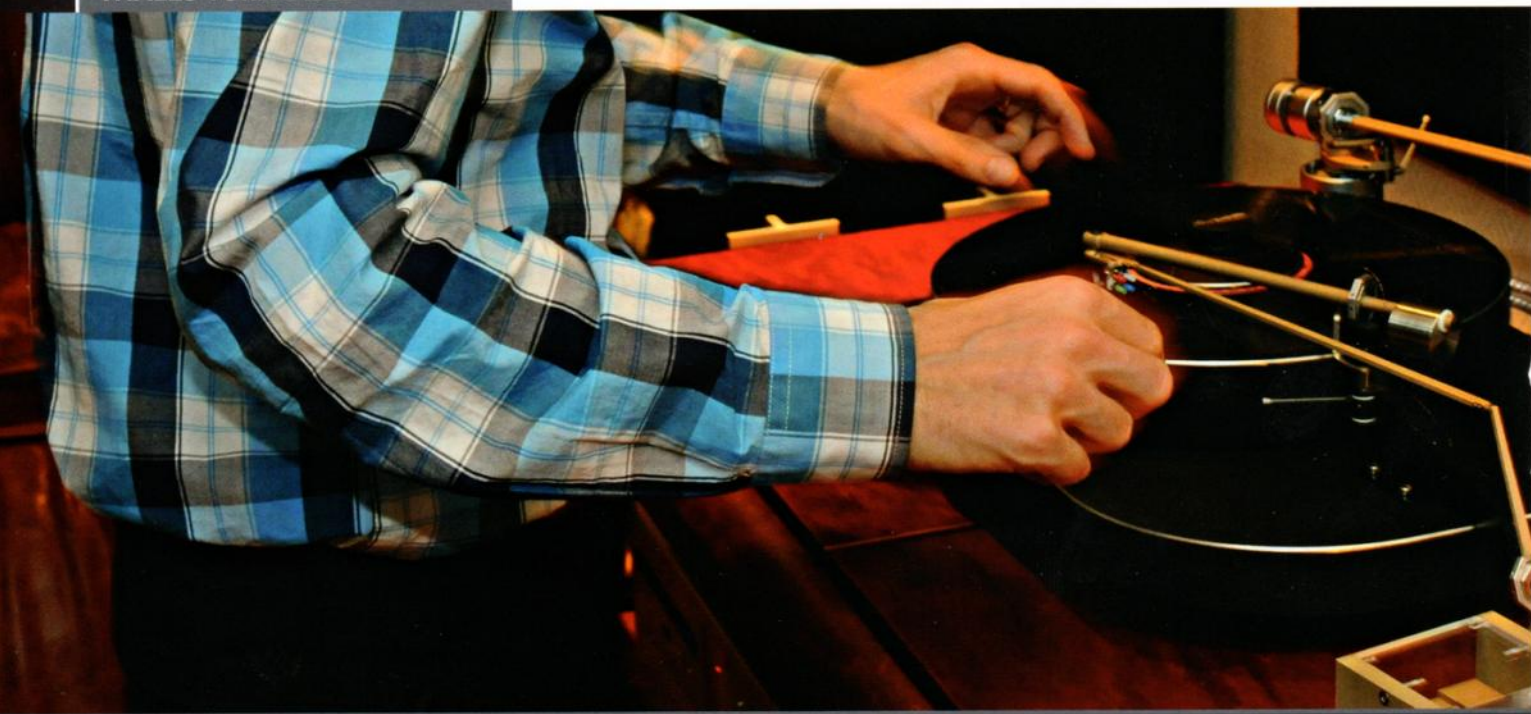
**UTROLIG MYE
BRA UNDER 10K**

Hjemme hos Odd

Månedens beste filmer

ELAC

THALES PLATESPILLER

Sveitsiske HiFiction har fått mye oppmerksomhet rundt sine svært spesielle Thales-tonearmen. Da er det helt logisk at deres første platespiller er tilpasset tonearmene. Ikke omvendt.

Tekst og foto: Roy Ervin Solstad

At produktene tok navnet Thales er neppe noen tilfeldighet. Filosofen Thales blir ofte regnet som vitenskapens far, og Micha Huber, mannen bak Thales har en svært vitenskapelig tilnærming til reproduksjon av platespiller og tonearmen. Og selvsagt ikke en hvilken som helst vitenskap, men filosofen Thales egen, ofte kalt Thales sirkel eller Thales setning. Den sier kort fortalt at dersom man konstruerer en sirkel med diameter fra punkt A på sirkelbuen til punkt B, så vil alltid vinkelen i et tredje punkt (C) på sirkelbuen være rettvinklet (90 grader) om man trekker en strek fra C til A og fra C til B. Det er bare å finne fram den gamle passerer og grade-skiva for å sjekke...

Jakten på rett vinkel

En hver tonearmskonstruktør med respekt for seg selv, vil av åpenbare grunner forsøke å få pickupen til å være i så rett vinkel som mulig på platerillene. Med en vanlig unipivot-arm der pickupen er festet i en fast stilling på armen, vil av helt åpenbare fysiske grunner ikke være hundre prosent i rett

vinkel på rillene under hele avspillingen, siden pickupen skal bevege seg innover plata, mens tonearmen roterer rundt et punkt på utsiden av den samme vinylplata. Hvis pickupen har helt rett vinkel ytterst på plata, vil det bli større og større avvik jo lenger inn på plata pickupen beveger seg. Likevel er de fleste armer konstruert på denne måten, siden det krever svært liten friksjon/kraft for å bevege stiftene innover plata.

I motsatt ende finner man de såkalte linear tracking- eller tangential-armene. Disse sitter gjerne på en eller annen skinne og er akkurat så lange at pickupstiften treffer nøyaktig på platas diameter. Siden skinna armen er festet til er helt parallell med diameteren, og armen står nøyaktig 90 grader på denne, vil pickupen og stiftene være i riktig vinkel i forhold til platerillene hele tiden. Ulempen er at en slik løsning gir mer friksjon, siden hele armen skal bevege seg innover, ikke bare rotere innover som med en konvensjonell arm.

Løsningen

Det er disse to prinsippene Micha Huber

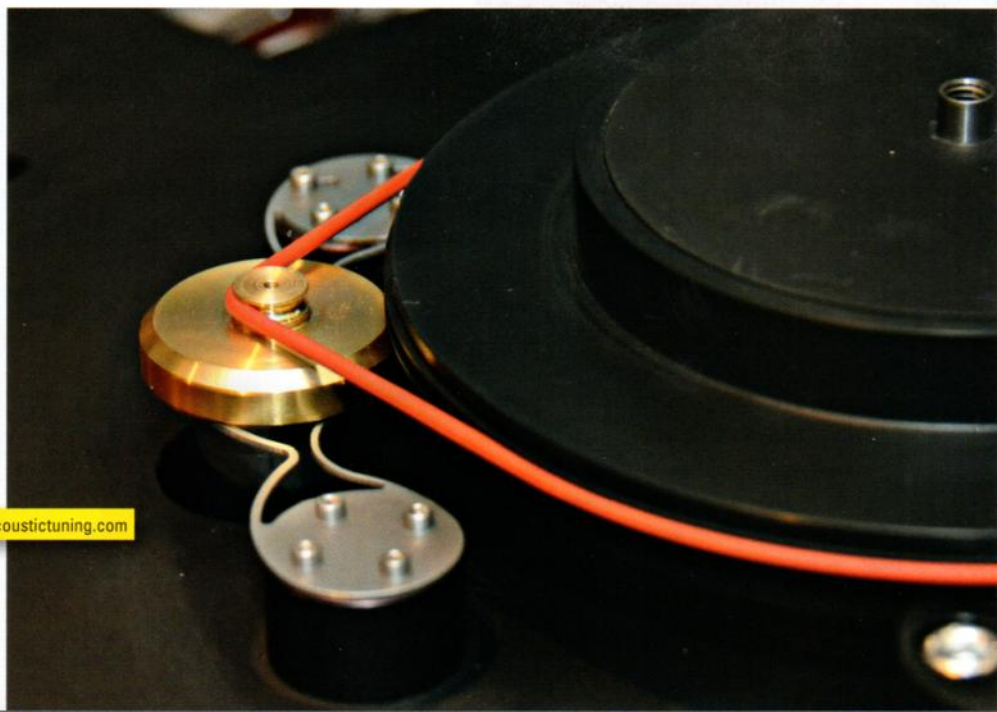
har ønsket å komme til livs. Man ønsker seg like liten friksjon som i en konvensjonell arm, men like god vinkel på rillene som en tangentialarm fikser. Løsningen kom med Thales-tonearmen som blant annet står montert på den norske ultrahighend-spillere Pythagoras fra Audiostone. Ved å gjøre headshellet som pickupen er festet i, løst i horisontalplanet kan man endre vinkelen på pickup og stift i forhold til rillene når armen beveger seg innover på plata. Det sørger et ekstra armrør for. Dette andre armrøret står skrått på hovedarmrøret. Nå er det også kommet en ny og forenklet versjon av Thales-armen, kalt Simplicity. Her er det to parallelle armrør, men de beveger seg forskjellig slik at vinkelen også her til en hver tid blir rett.

Tonearm utgangspunkt

I Norge sitter det noen med den største Thales-tonearmen, og JackX som han kaller seg på diverse hifi-forum her i landet, er en av dem. Midt i mars fikk han besøk av Micha Huber fra Sveits. Med på lasset var foruten kona til Huber, en TTT, eller Thales

Link: www.acoustictuning.com

PRESENTERT I NORGE

Turntable som er platespillerens fulle navn.

– Dette er faktisk den første TTT som er solgt i verden noensinne. Det finnes bare en til av den spilleren, innrømmer Huber i et eksklusivt intervju med Hjemmekino.

– Den står hos hjemme hos meg selv, sier han med et stort smil.

Etter halvannet år med utvikling har han nettopp montert opp spilleren hjemme hos JackX. Oslo-mannens spiller har to armbaser. Den andre er selvsagt også en Thales-arm, men i dette tilfelle den omtrent halvparten så dyre Simplicity.

På spørsmål fra Hjemmekino om hvilken arm han ville montert på TTT dersom han måtte velge en annen enn sine egne Thales- armer, blir Micha Huber svar skyldig.

– Det er umulig å si, sier han etter en lang tenkepause.

Noe av grunnen til at Huber sannsynligvis sliter med å komme på andre armer til TTT, er det faktum at utviklingen av spilleren har vært noe spesiell.

– Vanligvis bygger man et drivverk og tilpasser en arm til denne. I TTT sitt tilfelle er det tvert i mot. Spilleren er bygget rundt Thales-armene, poengterer han.

Kort belte

Selve spilleren er så langt fra de enorme «boreriggene» mange av platespillerprodusentene har som sine toppmodeller. Spilleren er smalere enn en vanlig hifi-

Spesifikasjoner

- Beltedrevet spiller med svært kort belte og flytende opphengt flywheel
- Trefaset motor under tallerken
- Hastighet: 33 og 45 rpm
- Wow og flutter ved 33rpm (DIN45 507): $\pm 0.03\%$
- Spenning: 240/120V, 50/60Hz
- Tonearmer: maksimum to, spesialtilpassede armbaser tilgjengelig
- Utganger: RCA / XLR / DIR
- Vekt: 18,5kg
- Størrelse: 432 x 312 x 105 mm (BxDxH)
- Finish: Sort med sølv detaljer

komponent, ikke høyere enn drøyt ti centimeter, og omtrent like dyp som en LP-plate. Vekten er likevel på nesten 20 solide kilo.

– Den er ikke like ufølsom for vibrasjoner som Pythagoras-spilleren med det integrerte stein-racket, men er frakoblet underlaget ved hjelp av gummiballer, forklarer Huber.

Av totalvekten utgjør platetallerkenen i aluminium åtte kilo. Motoren sitter under tallerken, men det er ikke snakk om direkte drift. I stedet er det et svært kort belte som drives av et flytende opphengt flywheel. Huber mener korte belter har åpenbare fordeler.

– Det gir langt mer punch i lyden, sier han.

Volt, ikke hertz

Noe av det som gjør spilleren spesiell er den prosessorstyrte motoren. Mens mange

bruker quartz-motorer som sørger for stabil hastighet ved hjelp av å definere en spesiell frekvens, så gjør Thales noe helt annet.

– Det blir enda mer nøyaktig når vi bruker spenningen til motoren som kriterium. Derfor overvåkes driften i forhold til volt, ikke hertz som er vanlig, forklarer Huber, og avviser samtidig at det kan komme en budsjett-modell av TTT.

– Mange produsenter bruker kunnskap opparbeidet under utvikling av sine toppmodeller, men den veien kommer ikke vi til å gå. For det første har vi ikke noe behov for å lage en billigere spiller. Dernest finnes det spillere i markedet som dekker det behovet, for eksempel Holborne, understreker han.

Vintage

Til tross for at Micha Huber selv benytter ny teknologi og gammel vitenskap i utviklingen av Thales sine tonearmer og platespiller, er det lite nytt å finne i hans eget anlegg.

– Jeg spiller på vintage hifi-utstyr. Jeg har en Marantz 7B og en Marantz 8C, samt sveitsiske høyttalere fra Pavel, avslutter Micha Huber før han legger på enda en LP-plate.

THALES TURNTABLE

PRIS: KR 124.000,- (uten tonearm og pickup)
IMPORTØR: Acoustic Tuning

